

Strategický rámec pro dlouhodobé ukládání uhlíku v zemědělství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Ing. Vlastimil Zedek

ředitel odboru environmentálního a ekologického zemědělství

Workshop Organická hmota – budoucnost organické hmoty pro půdy v ČR

10. – 11. listopadu 2022, Náměšť nad Oslavou

Co to je uhlíkové zemědělství ?

- Hospodářské postupy, které pomáhají odstranit **skleníkové plyny** z atmosféry, dlouhodobě se snaží uložit tento vázaný uhlík **v půdě nebo biomase**.
- Tyto postupy by měly být odměněny prostřednictvím SZP nebo jiných veřejných či soukromých iniciativ.
- Evropská komise mluví o **novém obchodním modelu**, který má potenciál přinést do zemědělství a lesnictví dodatečné finanční prostředky.
- MZe obecně podporuje tento přístup = souhlasíme, že za určitých podmínek může systém přinést do sektoru dodatečné finanční prostředky, ALE...

Zaznívající kritika konceptu:

- Jaké všechny skleníkové plyny do konceptu zahrnout - CO₂, CH₄, N₂O?
- Kterých sektorů se má koncept vlastně týkat – zemědělství, lesnictví, akvakultura?
- Zda a jak řešit/oceňovat doprovodné ekosystémové služby, např. zvyšování biologické rozmanitosti?
- Na zemědělce je vyvíjen příliš velký tlak = mají být odpovědni za řešení emisí GHG, které nevznikají v tomto sektoru?
- Obchodní model vnímán jako určitá náhražka za snižující se množství peněz ve SZP.
- Zavádění opatření na ukládání uhlíku může znamenat další snižování produkce.

Právní a strategický rámec pro uhlíkové zemědělství

- Evropská zelená dohoda
- Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy
- **Návrh nařízení EU pro vytvoření regulačního rámce pro certifikaci odstraňování uhlíku**
 - **Zveřejnění 30. 11. 2022**, předpokládaný vstup v platnost polovina 2024.
 - **2024 – 2025** – příprava aktů v přenesené pravomoci, které stanoví metodiky certifikace. Jeden z těchto předpisů se bude týkat uhlíkového zemědělství.
 - Předpokládá se stanovení minimálních podmínek pro **certifikační orgány v ČS EU** k zajištění způsobilosti k provádění certifikačních auditů, jejich nezávislost a nestrannost.
 - **Od roku 2025** – uznávání certifikačních systémů.
 - **Do roku 2028** by měli mít všichni správci půdy přístup k ověřeným údajům o emisích a stavu uhlíku v půdě tak, aby bylo možno měřit pokrok.

Základní předpoklady pro fungování uhlíkového zemědělství z pohledu ČR

- 1) Priorita zemědělství je zachování potravinového zabezpečení a zvyšování soběstačnosti produkce potravin v ČR.
- 2) Je nutno **vyjasnit koncept uhlíkového zemědělství** – důraz na výsledek (nárůst uloženého C), nebo uznání určitých agrotechnických postupů za postupy automaticky zvyšující C (např. omezená orba)
- 3) Je nutno zajistit transparentní systém - MRV (Monitoring, Reporting, Verifikace) – zajištění stejného způsobu počítání uhlíkové bilance napříč EU.
- 4) Zachování dobrovolnosti zapojení se do systému uhlíkového zemědělství dobrovolný.
- 5) Existuje reálné riziko, že koncept negativně vstoupí do vztahu mezi vlastníkem a uživatelem půdy.
- 6) Otázka nákladů – kdo bude hradit zvýšené náklady v prvních letech fungování?
- 7) Otázka ceny uhlíkových kreditů a zda má systém fungovat pouze v rámci EU, nebo i mimo EU? Vznik globálního trhu s uhlíkovými certifikáty by mohl přinést nižší transparentnost systému a znevýhodnit farmáře ze zemí, kde je vysoká cena půdy, práce a dalších vstupů.

Děkuji za pozornost

Ing. Vlastimil Zedek

tel.: 221 812 892

email: vlastimil.zedek@mze.cz